

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 508 **din data de 20.09.2023**

Dosar nr.: 181/2022

Petiția nr.: 1846/14.03.2022

Petent: Sindicatul Salariaților Protector

Reclamați: Societatea de Transport București (R1), Sindicatul Transportatorilor din București (R2)

Obiect: petentul nu a fost invitat la negocierea Contractului Colectiv de Muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul și domiciliul petentei

1. Sindicatul Salariaților Protector ..

Numele, domiciliul ales și sediul părții reclamate

2. Societatea de Transport București ..

3. Sindicatul Transportatorilor din București ..

II. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

5. Părțile au fost citate pentru data de 17.05.2022 (filele 4-6 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. La audieri s-a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive a STB-S.A., titularul de dosar a acordat un nou termen pentru data de 30.05.2023. La audieri s-a comunicat petentului punctul de vedere transmis de către STB S.A. Prin adresa nr. 3501 din 18.05.2022 au fost citate părțile. Prin adresa nr. 3502 din 18.05.2022 s-a comunicat părților reclamate o copie a documentației depusă de către petent prin adresa completatoare nr. 2855/19.04.2022 către STB.

6. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Prin adresa nr. 1846 din 14.03.2022 petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că la

data de 27.12.2018, odată cu negocierea contractului colectiv de muncă la nivelul Societății nu a fost invitat la negocierile CCM de către STB S.A., invitat fiind doar Sindicatul Transportatorilor din București în calitate nedovedită de sindicat reprezentativ la nivel de unitate. De asemenea, nu a fost respectată Legea nr. 62/2011 a dialogului social și nici forma completă privind corelarea art. 134 alin. 1 (angajatorul) și alin. 2 (angajații) cu dispozițiile art. 133 alin. 1 lit. a, art. 132 alin. 1 și alin. 2, art. 131 alin. 1, art. 130 alin.1, art. 129 alin.4, art.28 alin.1, alin.2, alin.3 și alin.4, cât și ale mențiunii art. 30 alin.1 („**angajatorul poate**” contrario nu poate exclude celelalte organizații sindicale legal constituite de la negocieri) din Legea 62/2011 dialogul social, astfel fiind exclusă organizația de sindicat minoritară (petenta) de la masa dialogului, tratativelor, consultărilor, raporturilor de muncă, a sistemului de salarizare și a altor prevederi contractuale ce vor produce efecte obligatorii pentru angajator stabilirea condițiilor de muncă, raporturilor de muncă, a sistemului de salarizare și altor prevederi contractuale ce vor produce efecte obligatorii pentru angajator și angajați atât în prezent cât și în viitor.

8. Mai mult, la data de 09.03.2022 a fost programată a patra ședință a negocierilor noului contract colectiv de muncă al STB S.A. la care trebuia să participe și președintele sindicatului petent acesta din urmă nu a primit împuternicirea de a manda sindicatul reprezentativ, respectiv R2, pentru a-i reprezenta la negocieri, întrucât acesta din urmă nu și-a îndeplinit obligațiile legale de a informa și consulta sindicatul petent în vederea obținerii aceluși mandat.

9. Președintele sindicatului petent s-a prezentat la sediul a STB-S.A. (R1) în vederea participării la ședință dar au fost date dispoziții verbale personalului de pază de la posturile obiectivului de la STB, ba mai mult s-a emis o listă cu persoanele agreeate de către ... șef compartiment Pază și Protecție care pot participa la ședințele de negociere, președintele sindicatului petent neregăsindu-se pe listă.

10. Prin adresa nr. 2855 din 19.04.2022 petentul a completat cererea prin care a solicitat punerea de către STB – S.A. (R1) la dispoziția Consiliului a următoarelor documente:

- CCM aplicabil în STB-Sa respectiv Actele Adiționale;
- Contractele colective de muncă pentru perioada 2016 până la momentul audierilor;
- Invitația tuturor părților îndreptățite de a participa la negocierea colectivă;
- Calendarul negocierilor stabilit prin procesul verbal nr.1 din data de 15.02.2022 și următoarele, cât și prezența părților la întrunirile din cadrul ședințelor, cât și motivul pentru care nu s-au prezentat la acestea, după caz;
- Propunerile de negociere a părților prezente la dezbaterile ședinței din data de 15.02.2022 și următoarele privind negocierile colective, conform cu originalele;
- Procesul verbal din data de 15.02.2022 încheiat între STB-S.A. și Sindicatul Transportatorilor din București (sindicat "reprezentativ") cu ocazia demarării procedurii de negociere a noului CCM, ce va intra în sarcina STB-S.A. (angajatorul) de a prezenta o copie conformă cu originalul, pe care le solicită a le fi transmise;
- solicită Consiliului Director al CNCD, proba cu martori, a căror audiere o solicită în cadrul procedurii de soluționare a petiției pe: . . - Președinte "Sindicatul Liber din STB-SA", . . - Președinte "Sindicatul Transpublic din STB-SA", .. - Președinte "Sindicatul Conducătorilor de Bord și Lucrătorilor RATB".

11. Au fost depuse în anexă următoarele note, acte și documente (filele 8-84 la dosar):
Notificarea înregistrată la registratura generală a STB-SA sub nr. 38037/04.11.2021;

Notificarea înregistrată la registratura generală a STB-SA sub nr. 38418/15.11.2021;
Notificarea înregistrată la registratura generală a STB-SA sub nr. 22146/16.02.2022;
Notificarea înregistrată la registratura generală a STB-SA sub nr. 23527/14.03.2022;
Notificarea înregistrată la registratura generală a STB-SA sub nr. 23530/14.03.2022;
Notificarea înregistrată la registratura generală a STB-SA sub nr. 25224/08.04.2022;
Notificarea înregistrată la registratura generală a STB-SA sub nr. 23236/09.03.2022;
Notificarea înregistrată la registratura generală a ITMB sub nr. 15809/14.03.2022 cât și răspunsul ITMB la aceasta;

12. Acte privind repetabilitatea faptelor reclamate, și anume: Hotărârea nr.371/18.05.2016 CNCD, Hotărârea Civilă nr. 3847/11.09.2019, Hotărârea nr. 849/25.12.2020 CNCD;

Sușinerile reclamatului

Sușinerile STB SA prin director general

13. Prin adresa nr. 266930 din 13.05.2022 (fila 41- 83 la dosar) partea reclamată arată următoarele aspecte:

- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, motivat de faptul că împotriva participării la ședințele de negociere a CCM-ului a fost reclamat Sindicatul Transportatorilor București și nu Societatea, ca dovadă a indicat procesul verbal nr.1/15.02.2022, astfel că nu există nici un fel de discriminare din partea acesteia;

- față de obiectul sesizării, respectiv încălcarea dreptului de a participa la negocierea CCM-ului, reclamatul arată faptul că, sindicatul petent a fost constituit legal în data de 29.06.2021, începând de la data de 17.08.2021, dată la care a înștiințat angajatorul, respectiv STB S.A. (R1) despre existența sa, beneficiază de toate drepturile conferite sindicatelor legal constituite, prin CCM-UL Societății reclamate;

- prin adresa nr. 253008/05.01.2022 petentul a fost informat despre faptul că a fost demarată procedura negocierii contractului colectiv de muncă la nivelul STB S.A.;

14. Sușine faptul că pe tot parcursul procedurii, reclamata a respectat prevederile legale aplicabile din Legea 62/2011 a dialogului social, cu modificările și completările ulterioare, printre care:

Art.1 lit.q) părți îndreptățite să negocieze un contract colectiv de muncă angajatori, organizații patronale sau organizații sindicale care întrunesc condițiile legale pentru a participa la negocierea unui contract colectiv de muncă

lit. t) reprezentativitate - atribut al organizațiilor sindicale sau patronale dobândit potrivit prevederilor prezentei legi, care conferă statutul de partener social abilitat să își reprezinte membrii în cadrul dialogului social instituționalizat;

Art.129 (4) În cazul în care angajatorul sau organizația patronală nu inițiază negocierea, aceasta va începe la cererea scrisă a organizației sindicale reprezentative sau a reprezentanților angajaților, în termen de cel mult 10 zile calendaristice de la comunicarea solicitării.

Art.130 (1) În termen de 5 zile calendaristice de la data declanșării procedurilor de negociere prevăzute de art. 129 alin. (4), angajatorul sau organizația patronală are obligația să convoace toate părțile îndreptățite în vederea negocierii contractului colectiv de muncă.

(5) Tot la prima ședință de negociere părțile vor consemna în procesul-verbal următoarele:

- a) componenta nominală a echipelor de negociere pentru fiecare parte, în baza unor împuterniciri scrise;
- b) nominalizarea persoanelor mandatate să semneze contractul colectiv de muncă;
- c) durata maximă a negocierilor convenită de părți;
- d) locul și calendarul reuniunilor;
- e) dovada reprezentativității părților participante la negocieri;
- f) dovada convocării tuturor părților îndreptățite să participe la negociere;
- g) alte detalii privind negocierea.

Art.134 Părțile contractului colectiv de muncă sunt angajatorii și angajații, reprezentați la negocieri după cum urmează:

1. Angajatorul sau organizațiile patronale:

- a) la nivel de unitate, de către organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de funcționare, după caz;

2. Angajații:

a) La nivel de unitate, de către sindicatele legal constituite și reprezentative. În cazul în care sindicatul nu este reprezentativ, reprezentarea se face de către federația la care este afiliat sindicatul, dacă federația este reprezentativă la nivelul sectorului din care face parte unitatea; acolo unde nu sunt constituite sindicate, de către reprezentanții aleși ai angajaților.

15. Astfel, la prima ședință de negociere a contractului a fost convocat Sindicatul Transportatorilor din București, în calitate de sindicat reprezentativ, îndreptățit să participe la negociere, conform prevederilor mai sus invocate. Susține faptul că Sindicatul Transportatorilor din București are capacitatea, de la data înregistrării sale prin Sentința civilă nr.19/2000, în sensul reprezentativității la nivelul unității în conformitate cu art. 23 din Legea 62/2011 a dialogului social

(1) Sunt reprezentative la nivel național, de sector de activitate, de grup de unități și de unitate organizațiile sindicale care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

C. la nivel de unitate:

- a) au statut legal de sindicat;
- b) au independență organizatorică și patrimonială;
- c) **numărul de membri ai sindicatului reprezintă cel puțin jumătate plus unu din numărul angajaților unității.**

16. Se previzează că până la ședința de negocieri, nu a fost transmisă o solicitare scrisă din partea petentului pentru a participa ca observator, posibilitate dată de prevederile art. 7: *La negociere poate participa câte un reprezentant din partea sindicatelor care nu au reprezentativitate, în calitate de observator, cu acordul părților.*

17. Reclamata susține faptul că a pus în discuție această posibilitate chiar dacă nu au existat solicitări, și-a exprimat acordul ca din partea fiecărei organizații sindicale nereprezentative să poată participa câte un singur reprezentant, ca observator, astfel cum se poate observa din procesul verbal nr.1 sindicatul reprezentativ nu a fost de acord cu această propunere. În conformitate cu art. 7 din CCM nu a existat acordul ambelor părți pentru participarea ca observator a unor reprezentanți ai sindicatelor nereprezentative.

18. Referitor la susținerile privind interzicerea accesului petentului în sediul Societății (R1), reclamata menționează faptul că, personalul cu atribuții de pază a respectat prevederile Deciziei nr. 255/24.01.2022 conform căreia se interzice salariaților accesul în locațiile care

nu aparțin locului de muncă în care nu sunt încadrați, excepție fac salariații care sunt desemnați sau îndeplinesc prin fișa postului activități temporare la alte locuri de muncă, prin urmare petentul nu desfășoară activitatea la adresa Direcției Generale, ci la Autobaza Militari.

19. De asemenea, consideră că petentul nu a indicat faptele pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, în afara celei că nu a fost primită în cadrul ședințelor de negociere a contractului colectiv de muncă. Apreciază că pentru această situație nu ar fi posibilă încadrarea pretinsei discriminări la unele din textele prevăzute de O.G. nr. 137/2000.

20. În anexă au fost depuse înscrisuri (filele 46-83 la dosar):

- proces verbal nr.1/12.12.2018;
- proces verbal nr.1/15.02.2022;
- proces verbal nr.2/23.02.2022;
- minuta din 02.03.2022; minuta din 09.03.2022; minuta din 15.03.2022; minuta din 17.03.2022, minuta din 22.03.2022; minuta din 24.03.2022; minuta din 29.03.2022; minuta din 31.03.2022; minuta din 05.04.2022; minuta din 07.04.2022; minuta din 12.04.2022; minuta din 14.04.2022;
- adresa nr. 253008/05.01.2022;
- adresa nr. 40/15.02.2022 (solicitarea petentului ca observator la negocierea CCM);
- adresa nr. 253107/01.03.2022;
- adresa nr. 44/09.03.2022;
- adresa nr. 253139/10.03.2022;
- adresa nr. 253206;
- adresa nr. 45/14.03.2022;
- contractul colectiv de muncă pentru perioada 2019-2020 al STB S.A.

21. Prin adresa nr. 3554 din data de 19.05.2022 STB București a comunicat adresa raspuns a ITM București însoțită de CCM-ul aplicabil la nivelul Societății de Transport București STB S.A. 2019-2020 (filele 87-195 la dosar).

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil/ jurisprudența

22. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României:

• **Art. 1 Statul român:** *"(...) (3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. (...)"*

• **Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni** *"(...) (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială."*

• **Art. 15 Universalitatea:** *"(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea."*

(2) *Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.*”

• **Art. 16 Egalitatea în drepturi:** *”(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”

• **Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți**
”(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare:

• **art. 2 alin. 1:** *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

• **Art. 2 alin. 3:** *”Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.”*

• **Art. 7 lit. f):** *”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categoriei sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: (...) f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;”*

Principiile de analiză

23. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că *„principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”*. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că *„principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

• *la situații egale trebuie să corespundă un **tratament egal**,*

• la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

24. Prin urmare, se poate vorbi de o posibilă **discriminare directă** în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

25. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

26. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, la ceea ce privește analiza unui act / a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

Aplicarea principiilor la speță

27. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra unei posibile fapte de discriminare prin nerespectarea drepturilor și libertăților membrilor sindicatului nereprezentativ (petent), comparativ cu cei ce sunt înscrși în sindicatul reprezentativ la nivel de unitate - Regia Autonomă de Transport București S.A. Prin punctul de vedere partea reclamată (STB) a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive.

28. Pe fond, Colegiul reține următoarele:

Interzicerea accesului la negocierea Contractului Colectiv de Muncă, a sindicatului nereprezentativ (petent), situație în care angajatorul, în speță Societatea de Transport București (R1) prezent la negociere a acceptat la cererea Sindicatului reprezentativ ca Sindicatul nereprezentativ să părăsească ședința de negociere fără ca angajatorul să intervină. Angajatorul era în măsură să ia cele mai înțelepte decizii pentru a se respecta în același timp și prevederile art. 7 din CCM *“La negociere poate participa câte un reprezentant din partea sindicatelor care nu au reprezentativitate, în calitate de observator, cu acordul părților”*.

La nivelul Societății de Transport București S.A., pe lângă Sindicatul Petent este organizat și Sindicatul Transportatorilor din București, care îndeplinește condițiile de reprezentativitate la nivelul unității, conform Sentinței civile nr.11315/2012 pronunțată în dosarul nr. 93/PJ/2000.

29. Concret, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări pe criteriul apartenenței sindicale vizavi de membrii organizației petente, față de ceilalți angajați ai unității care sunt înscrși în organizația sindicală reprezentativă la nivelul unității.

30. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.), Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Pe cale de excepții, Colegiul director urmează a respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a R2 (STB), invocată la audieri și prin punctul de vedere, motivat de faptul că, în calitate de angajator, este în măsură să ia cele mai înțelepte decizii.

31. Concret, Colegiul ia act de faptul că, în prezenta speță se pune în discuție posibila încălcare a dreptului la acces în ședințele de negociere a contractelor colective de muncă în condiții egale, pe baza criteriului sindical (reprezentativ/nereprezentativ).

32. Colegiul reține faptul că susținerile petentului conform cărora, odată cu negocierea contractului colectiv de muncă la nivelul Societății nu l s-a permis să participe la negocierile CCM de către Sindicatul reprezentativ, respectiv Sindicatul Transportatorilor din București.

33. Colegiul director precizează că, în conformitate cu art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu

34. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

35. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

36. Astfel cum reiese din motivația invocată mai sus, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

37. Concret, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza

unui criteriu interzis, sarcina probei în ceea ce privește punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament revine persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

38. Colegiul Director este de opinie că angajatorul este cel care decide cine să participe și cine conform legii dialogului social, dreptul de a invita la negociere sindicatul reprezentativ și sindicatul nereprezentativ, conform art 7 din CCM *“La negociere poate participa câte un reprezentant din partea sindicatelor care nu au reprezentativitate, în calitate de observator, cu acordul părților”*, revine angajatorului.

39. Măsura luată de sindicatul reprezentativ a dus la încălcarea unui drept a membrilor din sindicatul nereprezentativ de a participa la negociere în calitate de observator așa cum prevede art. 7 din CCM. Nicăieri în legislația națională nu reiese că sindicatul reprezentativ ar putea îngădi accesul în calitate de observator a unui reprezentant al sindicatului nereprezentativ.

40. Față de înscrisurile aflate la dosar și cele prezentate de petent, Colegiul director reține în prezenta cauză faptul că prevederile din cuprinsul CCM se aplică în mod distinct și discriminatoriu, motiv pentru care sunt aplicabile în speță aspectele reglementate în domeniul egalității în activitatea economică și în materie de angajare și profesie în partea a doua a O.G. nr. 137/2000, iar în conformitate cu art. 7 lit. f din O.G. nr. 137/2000 *“Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:*

f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;”

41. Prin urmare, coroborând toate elementele probatorii ale dosarului și analizând aspectele de mai sus, acțiunea astfel cum a fost formulată și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director decide că, raportat la aspectele sesizate de Sindicatul petent, se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, respectiv un tratament diferențiat aplicat membrilor sindicatului nereprezentativ, iar efectul generat constă în restrângerea dreptului de a participa la negociere în calitate de observator așa cum prevede art. 7 din CCM. Faptul că petentul era prezent în sala de ședință și l s-a solicitat de către Sindicatul reprezentativ să părăsească sala fără ca angajatorul să intervină *“În conformitate cu prevederile art. 102 din Legea nr.62/2022 a dialogului social “(1) Părțile contractului colectiv de muncă sunt angajatorul și angajații/lucrătorii, reprezentați după cum urmează: A. Angajatorul: a) la nivel de unitate, de către organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de funcționare, după caz; b) la nivel de grup de unități, de către persoana/persoanele mandatată/mandatate de conducerile unităților din grup să negocieze și să semneze contractul colectiv de muncă; c) la nivel de sector de negociere colectivă de către organizațiile/federațiile patronale legal constituite și reprezentative potrivit legii și/sau de către reprezentantul legal al autorității publice centrale competente; d) la nivelul regiilor autonome, companiilor naționale, al*

societăților cu unic acționar/asociat statul român sau autoritatea administrației publice locale, precum și la nivelul grupului de unități constituit de acestea, de către conducătorul regiei autonome, companiei naționale sau al societății, respectiv, conducătorii unităților din grup; în cazul autorităților și instituțiilor publice care au în subordine sau în coordonare alte persoane juridice care angajează forța de muncă, de către conducătorii autorităților și instituțiilor publice; e) la nivel național, de către confederațiile patronale legal constituite și reprezentative, potrivit legii. B. Angajații/lucrătorii: a) la nivel de unitate: 1. de către organizațiile sindicale legal constituite și reprezentative din unitate; 2. la solicitarea și în baza mandatului sindicatelor nereprezentative din unitate și afiliate, de către federația sindicală la care acestea sunt afiliate și care au în unitate un număr de membri care reprezintă cel puțin 35% dintre angajații/lucrătorii unității; 3. **de către toate sindicatele nereprezentative legal constituite la nivel de unitate și neafiliate la federații sindicale din sectorul de negociere colectivă;**”, precum și prevederile art. 218 (interzicerea îngrădirii libertății sindicale: 1) Este interzisă orice intervenție a autorităților publice de natură a limita drepturile sindicale sau a le împiedica exercitarea lor legală. (2) Este interzis, de asemenea, orice act de ingerință al patronilor sau al organizațiilor patronale, fie direct, fie prin reprezentanții sau membrii lor, în constituirea organizațiilor sindicale sau în exercitarea drepturilor lor.

42. Concluzionând, Colegiul director constată că, în speța de față sunt îndeplinite condițiile pentru ca fapta reclamată să fie apreciată drept discriminare, potrivit art. 2, alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. f din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

43. În ceea ce privește sancționarea comportamentului discriminatoriu, Colegiul director are în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzi, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

44. Astfel, Colegiul director dispune sancționarea părții reclamate, respectiv Societatea de Transport București STB SA. prin reprezentant cu avertisment, conform art. 2 alin. 1, art.7, lit. f), coroborat cu art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 modificată și completată prin O.U.G. nr. 19/27.03.2013, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Respingerea excepției de lipsă calitate procesuală pasivă a R2 (STB), invocată de către acesta;
2. Faptele sesizate reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. f) din O.G. nr. 137/2000;
3. Sancționarea Societății de Transport București STB SA. prin reprezentant legal cu avertisment conform art. 5 alin. 2 lit. a) și art. 7 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor;
4. Recomandă ca pe viitor să se respecte principiul egalității, iar măsurile aplicate să aibă la bază criteriile juste, care să asigure un echilibru privind accesul la negocieri și sindicatelor nereprezentative;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință :

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

MARIA MOȚA – Membru

RADU COSMIN SĂVULESCU – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

Data redactării 02.10.2023

Redactat și motivat de F.V., P.C.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile, potrivit

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

